

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ			
ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνικής Εργασίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0804.5.003.0	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό – Υποβάθρου Μάθημα Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hmu.gr/courses/SW356/		
(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να ενισχύσει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες των φοιτητών/φοιτητριών για την σταδιακή εφαρμογή της Σχολικής Κοινωνικής Εργασίας.</p> <p>Οι φοιτητές/φοιτήτριες μέσω των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αποκτήσουν θα μπορούν να συμβάλουν στην αποτελεσματική ένταξη των μαθητών/μαθητριών στο σχολείο, στην ενίσχυση των μαθησιακών ικανοτήτων, στην ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη καθώς και στην προαγωγή ενός ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται να διαθέτουν:</p> <p>Γνώσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στο σχολείο ως συνδεδετικού κρίκου ανάμεσα στο σχολείο, στην οικογένεια και στη κοινότητα • Γνώσεις για τον ρόλο του σχολείου στην διαδικασία κοινωνικοποίησης • Γνώσεις για τη κατανόηση των κινήτρων της παιδικής συμπεριφοράς • Γνώσεις για τον ρόλο της οικογένειας στην ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού • Γνώσεις για την αντιμετώπιση δυσκολιών και προβλημάτων που αφορούν στο παιδί και συνδέονται με τη μαθητική του ιδιότητα • Γνώσεις για την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού, την αποδοχή της διαφορετικότητας, την πρόληψη και αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού και της κακοποίησης – παραμέλησης του παιδιού • Γνώσεις για προβλήματα των μαθητών στο σχολείο όπως: απουσίες, διακοπή φοίτησης, επιθετικές συμπεριφορές, παραβατικότητα, χρήση ουσιών, πένθη, απόπειρες αυτοκτονίας • Γνώσεις για την αντιμετώπιση τυχόν δυσκολιών που προκύπτουν, στη συνεργασία με τους μαθητές, τις οικογένειές τους και τους εκπαιδευτικούς • Γνώσεις για ατομικές παρεμβάσεις, παρεμβάσεις σε επίπεδο ομάδας, οικογένειας, κοινότητας 			

- Ευαισθητοποίηση σε παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ένταξη στο σχολείο παιδιών με διαφορετική κουλτούρα

Δεξιότητες

- Δεξιότητες θετικής επικοινωνίας και δημοκρατικού διαλόγου
- Δεξιότητες ενθάρρυνσης των μαθητών με στόχο την ενίσχυση των μαθησιακών ικανοτήτων και την ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη
- Δεξιότητες ενδυνάμωσης των παιδιών και των οικογενειών τους
- Δεξιότητες διεπιστημονικής συνεργασίας με άλλους ειδικούς
- Δεξιότητες συλλογής πληροφοριών και αξιολόγησης – διατύπωσης υποθέσεων
- Δεξιότητες για την πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων των μαθητών σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης

Ικανότητες

- Ικανότητα κατανόησης των κινήτρων συμπεριφοράς και ενθάρρυνσης των παιδιών
- Ικανότητα αξιοποίησης της ομάδας ως μέσου για την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών
- Ικανότητα συνεργασίας με την διεύθυνση του σχολείου, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τους γονείς, συμβάλλοντας στη δημιουργία θετικού κλίματος στο σχολείο
- Ικανότητα ενδυνάμωσης των μαθητών και υποστήριξης της οικογένειάς τους
- Ικανότητα διερεύνησης των αναγκών της σχολικής κοινότητας και δημιουργίας προγραμμάτων σε συνεργασία με την σχολική κοινότητα
- Ικανότητα αξιοποίησης πηγών και διασύνδεσης των φορέων της κοινότητας με την σχολική κοινότητα
- Ικανότητα ενίσχυσης της ένταξης των μαθητών/μαθητριών στο σχολείο
- Ικανότητα υποστήριξης των μαθητών/τριών στο ξεέρασμα εμποδίων που παρεμβάλλονται στην εκπαίδευσή τους (π.χ. δυσκολίες εκπαιδευτικές, συναισθηματικές, συμπεριφοράς, υγείας κ.ά.)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στην απόκτηση των παρακάτω γενικών ικανοτήτων:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ανάλυση πρωτοβουλίας
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο κοινωνικο-πολιτιστικό και φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής αντίληψης και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

1. Η κοινωνική εργασία στην εκπαίδευση. Ρόλοι και δεξιότητες κοινωνικού λειτουργού
2. Η οπτική της αλληλεπίδρασης ατόμου περιβάλλοντος στη σχολική κοινωνική εργασία
3. Διεπιστημονική συνεργασία στο πλαίσιο του σχολείου. Συνεργασία με οικογένεια
4. Θεωρητικές προσεγγίσεις - Μοντέλα σχολικής κοινωνικής εργασίας
5. Η Κοινωνική Εργασία με Ομάδες ως μέθοδος παρέμβασης στην εκπαίδευση
6. Η είσοδος στο σχολείο. Δυσκολίες προσαρμογής
7. Το θέμα των μαθησιακών δυσκολιών. Παρεμβάσεις για την ενίσχυση της σχολικής επίδοσης και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των μαθητών
8. Ενθάρρυνση μαθητή/μαθήτριας. Βασικοί κανόνες επικοινωνίας με το παιδί

9. Εκτίμηση-αξιολόγηση ως διαδικασία παρέμβασης-μέσα εκτίμησης
10. Εκτίμηση παραγόντων προστασίας και κινδύνου
11. Κοινωνική εργασία και εκπαίδευση μαθητών/μαθητριών με αναπηρία. Ενδυνάμωση παιδιών με αναπηρία και των οικογενειών τους
12. Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στα παιδιά και στο σχολικό περιβάλλον
13. Κακοποίηση-παραμέληση παιδιών: Πρόληψη και αντιμετώπιση: Παρεμβάσεις σχολικής κοινωνικής εργασίας
14. Σχολικός εκφοβισμός: Πρόληψη και αντιμετώπιση: Παρεμβάσεις κοινωνικής εργασίας στο σχολείο

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών • Προβολή βίντεο • Παρουσιάσεις με το πρόγραμμα PowerPoint (εν γένει χρήση Τ.Π.Ε.) • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (χρήση E-mail, Skype στην επικοινωνία με φοιτητές/φοιτήτριες) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ασκήσεις στην τάξη	20
	Ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού	20
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο φόρτου μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ενδιάμεση πρόοδος (προαιρετική – 40% της βαθμολογίας του μαθήματος) <ul style="list-style-type: none"> • με ερωτήσεις ανάπτυξης 2. Γραπτή τελική εξέταση (60% της βαθμολογίας του μαθήματος) <ul style="list-style-type: none"> • με ερωτήσεις ανάπτυξης 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:*

- Αζίζι-Καλατζή Α., Ζώνιου-Σιδέρη Α., Βλάχου Α. (2011). Προκαταλήψεις και Στερεότυπα. Δημιουργία και αντιμετώπιση. Αθήνα: Υπ. Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.
- Ασημόπουλος, Χ. (2014). Εκφοβισμός στο σχολείο, Ψυχική Υγεία και Κοινωνική Εργασία. Όταν οι ελπίδες χάνονται και η εκπαίδευση καταρρέει. Κοινωνική Εργασία, τεύχος 113.
- Βλαχογιάννη Α., Αγγελή Κ. (2014). Προγράμματα ενίσχυσης γονεϊκού ρόλου. Γνωστική-Συμπεριφοριστική Έρευνα & Θεραπεία, 1 (1), 41-53.
- Καλλινικάκη, Θ. & Κασσέρη, Ζ. (επιμ.) (2014). Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση: Στα θρανία των ετεροτήτων. Αθήνα: Τόπος.
- Καλλινικάκη, Θ. (1998). Κοινωνική Εργασία: Εισαγωγή στην θεωρία και στην πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παναγιωτόπουλος, Χ. (2016). Κοινωνική Εργασία και Σχολείο. Αθήνα: Μαρία Παρίκου & ΣΙΑ ΕΠΕ.
- Παντελιάδου, Σ. (2007). «Οικογένειες με παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες» στο Μαθησιακές δυσκολίες. Βασικές έννοιες και χαρακτηριστικά, Επιμ. Παντελιάδου Σ. & Μπότσας Γ.
- Παπαδοπούλου, Χ. (2003). Κοινωνική Εργασία με Ομάδες. Αθήνα: Έλλην.
- Πουρσανίδου, Ε. (2016). Προβλήματα συμπεριφοράς στην τάξη και παρέμβαση του δασκάλου. Έρευνα στην Εκπαίδευση, 5 (1), 62-75.
- Σούλης, Σ. (2008). Ένα σχολείο για όλους. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσιάντης, Γ. (επιμ.) (2005). Εργασία με τους γονείς. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Χατζηφωτίου, Σ. (2005). Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών και των παιδιών. Εκδόσεις Τζιόλα.
- Doll, B., Zucker S., Brehm, K. (2009). Σχολικές τάξεις που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα. Αθήνα: Δαρδάνος.
- Haber, J., & Glatzer, J. (2008). Τέλος στον εκφοβισμό. Αθήνα: Πατάκης.
- Rigby, K. (2008). Σχολικός εκφοβισμός. Αθήνα: Τόπος.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

- Κοινωνική Εργασία
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών
- European Journal of Social Work
- International Journal of Social Work
- International Journal of Social Work Education